

תבוא חכ"ד שיחה א'

"כאשר דבר לך" ("לצרכך ועליך") הוא הבטחה, משא"כ "כאשר דבר" הוא ציווי, ולכן מפרש רש"י שקאי על הציווי "והייתם לי קדושים" שבסוף פרשת קדושים (ולא על ההבטחה דפרשת יתרו).

בפרשתנו (כו, יח-יט) נאמר: "וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה כאשר דבר לך ולשמור כל מצותיו. ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהילה ולשם ולתפארת ולהיותך עם קדוש לה' אלוֹקֶיךָ כאשר דבר". וברש"י: "כאשר דבר לך (יח): והייתם לי סגולה. ולהיותך עם קדוש וגו' כאשר דבר (י"ט): והייתם לי קדושים".

וצריך להבין מדוע אין רש"י מפרש ש"להיותך עם קדוש" קאי על המשך הכתוב בפרשת יתרו - שבהמשך ל"והייתם לי סגולה" נאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש", ומדוע מביא פסוק מפרשת קדושים? ובזה גופא מדוע הביא הפסוק שבסיום פרשת קדושים ולא בהתחלת הפרשה - "קדושים תהיו"?

והביאור בזה: בפסוק הראשון (יח) נאמר "כאשר דיבר לך", ורש"י פירש לעיל (ויצא יח, טו) שפירוש "לך" בכל מקום הוא לשון על - לצרכך ועליך. דהיינו שהפירוש "כאשר דיבר לך" אינו ציווי לבנ"י אלא שהקב"ה הבטיח הבטחה בנוגע לבנ"י. משא"כ בפסוק השני (יט) שבו לא נאמר "לך", א"כ זהו ציווי - שלכן א"א לפרש שקאי על המשך הכתוב ביתרו "וגוי קדוש" כי כנ"ל שם אין הכוונה לציווי אלא להבטחה בנוגע לבנ"י - ולכן מפרש רש"י שהכוונה ל"והייתם לי קדושים" - ציווי - שבסוף פרשת קדושים, שדוקא שם מדובר על קדושת העם באופן ש"ואבדיל אתכם מן העמים" - בדומה להנאמר בפרשתנו "ולהיותך עם קדוש" (משא"כ הציווי בהתחלת פרשת קדושים הוא ציווי ליחיד).